

Ανωνυμοποιημένο κείμενο

Μετάφραση

C-381/23 – 1

Υπόθεση C-381/23 [Geterfer] ¹

Αίτηση προδικαστικής αποφάσεως

Ημερομηνία κατάθεσης:

19 Ιουνίου 2023

Αιτούν δικαστήριο:

Amtsgericht Mönchengladbach-Rheydt (Γερμανία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

19 Ιουνίου 2023

Αιτούσα:

ZO

Καθής:

JS

[παραλειπόμενα]

Amtsgericht Mönchengladbach-Rheydt (ειρηνοδικείο Mönchengladbach-Rheydt)

Τμήμα οικογενειακών διαφορών

Διάταξη

Στη διαφορά οικογενειακού δικαίου

1. της ZO, [παραλειπόμενα] Mönchengladbach,

αιτούσας,

¹ Η ονομασία που έχει δοθεί στην παρούσα υπόθεση είναι πλασματική. Δεν αντιστοιχεί στο πραγματικό όνομα κανενός διαδίκου.

[παραλειπόμενα]

κατά

2. JS, [παραλειπόμενα] Βέλγιο,

καθής,

[παραλειπόμενα]

το Amtsgericht Mönchengladbach-Rheydt (ειρηνοδικείο
Mönchengladbach-Rheydt)

εξέδωσε στις 19.06.2023

[παραλειπόμενα]

την ακόλουθη διάταξη:

Τροποποιεί τη διάταξη περί παραπομπής της 09.03.2023 ως εξής:

Υποβάλλει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αίτηση προδικαστικής απόφασης σύμφωνα με το άρθρο 267 ΣΛΕΕ προκειμένου το Δικαστήριο να αποφανθεί επί του ερωτήματος κατά πόσον υφίσταται άλλη δίκη εκκρεμής για την ίδια επίδικη διαφορά, κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΚ) 4/2009, της 18ης Δεκεμβρίου 2008, όταν διεξάγεται δίκη στο Βέλγιο μεταξύ του πατέρα και της μητέρας σχετικά με τη διατροφή του τέκνου και παράλληλα δικαστήριο στη Γερμανία επιλαμβάνεται, σε ύστερο χρόνο, αγωγής διατροφής του εν τω μεταξύ ενήλικου τέκνου κατά της μητέρας του.

Ιστορικό:

Ο πατέρας του τέκνου και η καθής ήταν σύζυγοι. Ο γάμος τους λύθηκε στις 29.11.2010.

Από τον γάμο αυτό γεννήθηκε στις 29.11.2001 η αιτούσα.

Από τον γάμο γεννήθηκε επίσης στις 05.05.2000 ένας γιος.

Μετά τον χωρισμό τα παιδιά ζούσαν αρχικά με τη μητέρα τους στο Βέλγιο.

Η αιτούσα και ο αδελφός της είναι εγγεγραμμένοι στο δημοτολόγιο μαζί με τον πατέρα τους, με διεύθυνση τη διεύθυνση κατοικίας του, και μαζί με τη μητέρα τους στο [παραλειπόμενα] Βέλγιο. Στην πραγματικότητα, η αιτούσα διαμένει κατά τη διάρκεια της εβδομάδας στο [παραλειπόμενα] οικοτροφείο.

Ο αδελφός της αιτούσας, αφού προηγουμένως έζησε σε οικοτροφείο, ζει από τον Απρίλιο του 2019 αποκλειστικά με την καθής.

Με απόφαση του έβδομου τμήματος οικογενειακών διαφορών του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου του Ευρεν, της 17.12.2014 [παραλειπόμενα], ο πατέρας υποχρεώθηκε να καταβάλει στη μητέρα για κάθε τέκνο διατροφή 358,00 ευρώ μηνιαίως.

Με απόφαση του έβδομου τμήματος οικογενειακών διαφορών του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου του Ευρεν, της 31.08.2017, [παραλειπόμενα] χορηγήθηκε στον πατέρα το «κύριο δικαίωμα συνοίκησης» για την αιτούσα και τον αδελφό της.

Ενώπιον του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου του Ευρεν εκκρεμεί, με αριθμό υπόθεσης 362/14, δίκη διατροφής του τέκνου (καθής κατά του πατέρα) η οποία έχει ανασταλεί από το καλοκαίρι του 2018 και την οποία επισπεύδει η καθής με έγγραφο της 17.08.2021.

Η αιτούσα ισχυρίζεται ότι διαμένει με τον πατέρα κυρίως κατά τη διάρκεια των σχολικών διακοπών και στον εξωσχολικό της χρόνο. Αρνείται να επικοινωνήσει με τη μητέρα.

Η αιτούσα ζητεί, με σώρευση αιτημάτων,

να υποχρεωθεί η καθής

1. να παράσχει πληροφορίες σχετικά με το εισόδημα και την περιουσιακή της κατάσταση για την περίοδο από τον Νοέμβριο του 2017 έως τον Οκτώβριο του 2018 και προς τεκμηρίωση των πληροφοριών να παράσχει τα ακόλουθα έγγραφα:

- δήλωση φόρου εισοδήματος, συμπεριλαμβανομένων όλων των παραρτημάτων για τα έτη 2015, 2016 και 2017, καθώς και εκκαθαριστικά σημειώματα φόρου εισοδήματος για τα έτη 2015, 2016 και 2017 μαζί με τυχόν διορθωτικές πράξεις

Σε περίπτωση εισοδήματος από μισθωτή δραστηριότητα:

- εκκαθαριστικά σημειώματα μισθοδοσίας για την περίοδο από τον Νοέμβριο του 2017 έως τον Οκτώβριο του 2018

Σε περίπτωση εισοδήματος από εκμίσθωση ακινήτων:

- κατάσταση εσόδων/εξόδων για τα έτη 2015, 2016 και 2017

Σε περίπτωση εισοδήματος από κεφάλαια:

- σχετικές τραπεζικές βεβαιώσεις για τα έτη 2015, 2016 και 2017

Σε περίπτωση λήψης κοινωνικών παροχών:

- την τρέχουσα πράξη απονομής παροχών

2. στο δεύτερο στάδιο, να βεβαιώσει την ορθότητα και πληρότητα των πληροφοριών που παρέσχε ενόρκως, εφόσον τούτο παραστεί αναγκαίο.

3. στο τρίτο στάδιο, να καταβάλει στην αιτούσα καθυστερούμενες οφειλές διατροφής από τον Νοέμβριο του 2017 έως την ημερομηνία επέλευσης της εκκρεμοδικίας, καθώς και τρέχουσα οφειλή διατροφής, η οποία δεν έχει ακόμη προσδιορισθεί κατά ποσόν, από την έναρξη της εκκρεμοδικίας.

Η καθής ζητεί

την απόρριψη των αιτημάτων.

Η καθής φρονεί ότι το ειρηνοδικείο –τμήμα οικογενειακών διαφορών– Mönchengladbach-Rheydt στερείται διεθνούς δικαιοδοσίας και κατά τόπον αρμοδιότητας.

Η αιτούσα ζει στο οικοτροφείο και τα Σαββατοκύριακα μένει σε φίλες της. Μέχρι πριν από έναν περίπου χρόνο ήταν τακτικά μαζί της στο Βέλγιο κάθε δεύτερο Σαββατοκύριακο. Επιπλέον υφίσταται άλλη δίκη εκκρεμής επί της αυτής διαφοράς και επομένως η αίτηση της αιτούσας είναι απαράδεκτη.

Το δικαστήριο είχε απορρίψει την αίτηση στο σύνολό της με διάταξη της 03.11.2021, με την αιτιολογία ότι της διαφοράς με αντικείμενο τη διατροφή του τέκνου έχει ήδη επιληφθεί δικαστήριο στο Βέλγιο. Πράγματι πρόκειται για την ίδια επίδικη διαφορά. Η γερμανική νομοθεσία διαχωρίζει το δικαίωμα διατροφής σε δικαίωμα διατροφής ανηλίκων και δικαίωμα διατροφής ενηλίκων. Στην υπό κρίση υπόθεση ασκούνται από την αιτούσα και τα δύο αυτά δικαιώματα.

Σύμφωνα με το άρθρο 203, παράγραφος 1, του βελγικού Code Civil (αστικού κώδικα, ZGB), οι γονείς έχουν την υποχρέωση διατροφής των τέκνων τους, και μάλιστα μέχρι το τέλος της εκπαίδευσής τους, ακόμη και μετά την ενηλικίωση με τη συμπλήρωση του 18ου έτους της ηλικίας τους (άρθρο 388 του ZGB). Με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων του παιδιού υπάρχει κατά τούτο αμοιβαία υποχρέωση συνεισφοράς των γονέων (άρθρο 203bis του ZGB).

Στις δύο δίκες δεν υπάρχει μεν ταυτότητα διαδίκων (στην υπό κρίση υπόθεση: ενήλικο τέκνο / στο Βέλγιο: πατέρας του τέκνου), υπάρχει εν τούτοις ταυτότητα της επίδικης διαφοράς και συνεπώς υφίσταται κίνδυνος έκδοσης αντιφατικών αποφάσεων.

Κατά της απόφασης αυτής η αιτούσα άσκησε έφεση με έγγραφο της 30.11.2021.

Με διάταξη της 26.04.2022, το Oberlandesgericht Düsseldorf (ανώτερο περιφερειακό δικαστήριο Ντίσελντορφ, Γερμανία) ακύρωσε την απόφαση του δικάζοντος δικαστηρίου και ανέπεμψε την υπόθεση σε αυτό για εκ νέου εκδίκαση και έκδοση απόφασης.

Ως αιτιολογία παρέθεσε ότι στην υπό κρίση υπόθεση και στη δίκη στο Βέλγιο δεν υπάρχει ταυτότητα της επίδικης διαφοράς.

Σχετικές διατάξεις:

Διατάξεις του εθνικού δικαίου: Άρθρο 261 του ZPO (Zivilprozessordnung, κώδικα πολιτικής δικονομίας)

- (1) Η άσκηση της αγωγής έχει ως συνέπεια την εκκρεμοδικία.
- (2) Η εκκρεμοδικία ως προς μια αξίωση για την οποία υποβάλλεται αίτηση το πρώτον κατά τη διάρκεια της δίκης επέρχεται κατά τον χρόνο της υποβολής της αίτησης στην επ' ακροατηρίου διαδικασία ή της επίδοσης δικογράφου που πληροί τις απαιτήσεις του άρθρου 253, παράγραφος 2, σημείο 2.

(3) Η εκκρεμοδικία έχει τις ακόλουθες συνέπειες:

- **1. κατά τη διάρκεια της εκκρεμοδικίας η επίδικη διαφορά δεν μπορεί να αγθεί από κανένα διάδικο σε άλλο δικαστήριο.**
- 2. Η αρμοδιότητα του δικάζοντος δικαστηρίου δεν επηρεάζεται από μεταβολή των θεμελιωτικών αυτής περιστατικών.

Διατάξεις του δικαίου της Ένωσης

Άρθρο 12 του κανονισμού (ΕΚ) 4/2009 της 18ης Δεκεμβρίου 2008 (Εκκρεμοδικία)

- (1) Εάν έχουν ασκηθεί αγωγές με το ίδιο αντικείμενο και την ίδια αιτία μεταξύ των ίδιων διαδίκων ενώπιον δικαστηρίων διάφορων κρατών μελών, κάθε δικαστήριο εκτός εκείνου που επελήφθη πρώτο, αναστέλλει αυτεπαγγέλτως τη διαδικασία του μέχρις ότου διαπιστωθεί η διεθνής δικαιοδοσία του δικαστηρίου που επελήφθη πρώτο.
- (2) Όταν διαπιστωθεί η διεθνής δικαιοδοσία του πρώτου επιληφθέντος δικαστηρίου, κάθε δικαστήριο εκτός εκείνου που έχει πρώτο επιληφθεί, πρέπει να διαπιστώσει την έλλειψη διεθνούς δικαιοδοσίας του υπέρ του πρώτου δικαστηρίου.

Λόγοι υποβολής αίτησης προδικαστικής απόφασης:

Η υποβολή αίτησης προδικαστικής απόφασης στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης δυνάμει του άρθρου 267, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ κρίνεται αναγκαία για τους ακόλουθους λόγους:

Το ερώτημα εάν υπάρχει άλλη δίκη εκκρεμής επί της αυτής διαφοράς είναι κρίσιμο για την απόφαση στην υπό κρίση υπόθεση, δεδομένου ότι σε περίπτωση ύπαρξης άλλης εκκρεμούς δίκης η επίδικη αίτηση διατροφής θα μπορούσε,

σύμφωνα με το άρθρο 12, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) 4/2009, της 18ης Δεκεμβρίου 2008, να απορριφθεί άμεσα χωρίς αναστολή της διαδικασίας.

Ο κανονισμός (ΕΚ) 4/2009, της 18ης Δεκεμβρίου 2008, εφαρμόζεται στην υπό κρίση υπόθεση.

Ο εν λόγω κανονισμός εφαρμόζεται σύμφωνα με το άρθρο 1 επί υποχρεώσεων διατροφής οι οποίες απορρέουν από οικογενειακές σχέσεις, σχέσεις συγγένειας εξ αίματος, γάμου ή αγχιστείας. Στην υπό κρίση υπόθεση πρόκειται για αξιώσεις διατροφής τέκνου οι οποίες ασκούνται κατά της μητέρας, ήδη από την εν τω μεταξύ ενήλικη αιτούσα και προηγούμενως, κατά τη διάρκεια της ανηλικότητάς της, από τον πατέρα.

Σύμφωνα με το άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΚ) 4/2009 του Συμβουλίου για τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων και τη συνεργασία σε θέματα υποχρεώσεων διατροφής (EG-UntVO, κανονισμός για τις υποθέσεις διατροφής), δικαιοδοσία έχει εναλλακτικώς, δυνάμει του στοιχείου β', το δικαστήριο του κράτους μέλους στο οποίο ο δικαιούχος (: στην υπό κρίση υπόθεση η αιτούσα) έχει τη συνήθη διαμονή του. Αυτό οφείλεται πιθανώς στη διαμονή στο οικοτροφείο στη Γερμανία, ακόμη και αν η αιτούσα διαμένει κατά περιόδους και στο Βέλγιο, γεγονός το οποίο αμφισβητείται.

Σύμφωνα με το άρθρο 12 του εν λόγω κανονισμού, εάν έχουν ασκηθεί αγωγές με το ίδιο αντικείμενο και την ίδια αιτία μεταξύ των ίδιων διαδίκων ενώπιον δικαστηρίων διάφορων κρατών μελών, κάθε δικαστήριο εκτός εκείνου που επελήφθη πρώτο, αναστέλλει αυτεπαγγέλτως τη διαδικασία του μέχρις ότου διαπιστωθεί η διεθνής δικαιοδοσία του δικαστηρίου που επελήφθη πρώτο.

Όταν διαπιστωθεί η διεθνής δικαιοδοσία του πρώτου επιληφθέντος δικαστηρίου, κάθε δικαστήριο εκτός εκείνου που έχει πρώτο επιληφθεί, πρέπει να διαπιστώσει την έλλειψη διεθνούς δικαιοδοσίας του υπέρ του πρώτου δικαστηρίου.

Το δικάζον τμήμα θεωρεί ότι η απόφαση του OLG Düsseldorf (Oberlandesgericht Düsseldorf, ανώτερου περιφερειακού δικαστηρίου Ντίσελντορφ) αντιβαίνει στο δίκαιο της Ένωσης. Στην υπό κρίση υπόθεση τίθεται το ζήτημα της ύπαρξης άλλης εκκρεμούς δίκης σύμφωνα με το άρθρο 12 του κανονισμού (ΕΚ) 4/2009, της 18ης Δεκεμβρίου 2008. Στο πλαίσιο αυτό, το δικάζον τμήμα κρίνει ότι εξακολουθεί να υπάρχει ταυτότητα διαδίκων στη δίκη που διεξάγεται στο Βέλγιο και σε αυτή που διεξάγεται ενώπιόν του. Τούτο δεν εξαρτάται από την ιδιότητα υπό την οποία εμφανίζονται οι διάδικοι στην κάθε δίκη. Κατά το ΔΕΕ, δύο διαφορετικά πρόσωπα θεωρούνται ως «ο ίδιος διάδικος» εάν τα συμφέροντά τους είναι σε τέτοιο βαθμό όμοια, ώστε απόφαση κατά του ενός να αποτελεί δεδικασμένο έναντι του άλλου (ΔΕΕ, απόφαση της 19ης Μαΐου 1998, C-351/96, Drouot, EU:C:1998:242, Συλλογή 1998, σ. I-3075, σκέψη 19). Εάν η νομολογία του ΔΕΕ επί της Σύμβασης των Βρυξελλών για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις μεταφερθεί στον

κανονισμό για τις υποθέσεις διατροφής, θα πρέπει να θεωρηθεί ότι υπάρχει ταυτότητα διαδικών στη δίκη διατροφής ακόμη και όταν σε μια υπόθεση δεν είναι διάδικος το ίδιο το τέκνο, αλλά ένας γονέας που ασκεί την αξίωση διατροφής ως κατ' εξαίρεση νομιμοποιούμενος μη δικαιούχος διάδικος, στο μέτρο που η απόφαση είναι επίσης δεσμευτική υπέρ και κατά του τέκνου [παραλειπόμενα] [βιβλιογραφική παραπομπή]. Κατά το δικάζον τμήμα, αυτό συμβαίνει στην υπό κρίση περίπτωση.

Κατά την άποψή του υπάρχει επίσης ταυτότητα αντικείμενου του δικαιώματος. Η κατανηφιστική αγωγή για την καταβολή διατροφής και η αγωγή για την καταβολή της με σώρευση αιτημάτων έχουν το ίδιο αντικείμενο [παραλειπόμενα] [βιβλιογραφική παραπομπή].

Ενημέρωση για τη δυνατότητα άσκησης ενδίκων μέσων:

Η διάταξη δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα.

[παραλειπόμενα]

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ